



# SPREEKBEURT OVER DE WILDE BLOEMEN

**Geweldig dat je een spreekbeurt wilt houden over wilde bloemen! Dit is een spreekbeurtpakket van OERRR, jeugdprogramma van Natuurmonumenten. Op deze pagina's hebben wij alles op een rijtje gezet wat je nodig hebt voor jouw spreekbeurt. Over wilde bloemen valt veel te vertellen en ontdekken. Natuurlijk geven we je ook tips van OERRR.**





# WILDE BLOEMEN ZIJN SUPERBELANGRIJK!

Wilde bloemen, zoals klaproos, korenbloem, slangenkruid en gele ganzenbloem zijn heel belangrijk. Bijen en andere insecten hebben ze nodig voor hun nectar en stuifmeel. Vlinders leggen er hun eitjes. Vogels eten de zaden en zijn dol op de kriebelbeestjes die er op af komen.



## WAT ZIJN WILDE BLOEMEN?

Wilde bloemen zijn bloemen die al heel lang (honderden jaren) in de Nederlandse natuur voorkomen en hier op eigen kracht zijn gekomen. Ze zijn dus niet gekweekt door mensen of per ongeluk naar hier vervoerd. Er zijn tegen de 1.000 soorten waaronder ook zo'n 40 soorten orchideeën. Met hun kleuren trekken ze allerlei insecten aan. Maar ook met hun geur lokken ze insecten zoals bijen en vlinders die er als beloning nectar voor terug krijgen. Bloemen en insecten zijn samen opgegroeid met ons klimaat, de seizoenen. Veel bloemen en insecten passen bij elkaar zoals een sleutel en een slot. De insecten hebben bloemen dus nodig voor hun voedsel. De bloemen hebben ze nodig voor hun bestuiving.

## WAAROM ZIJN ER ZO WEINIG WILDE BLOEMEN?

Door meer wegen, huizen, tegels en asfalt is er steeds minder plek voor wilde bloemen. Ook in weilanden en op akkers zie je bijna geen bloemen meer. Dit komt doordat weilanden en akkers met mest en gif worden bewerkt.

Vroeger stonden akkers en weilanden boordevol met bloemen, je kon overal met gemak een veldboeket plukken. Door moderne landbouwtechnieken is er nu geen plaats meer voor wilde bloemen. En als er geen wilde bloemen zijn, leven er dus ook bijna geen insecten. Daar moeten wij iets aan doen.

## MAAK SAMEN MINI-NATUUR!

Wil jij de insecten en vogels helpen? Zorg dan dat jullie schoolplein, tuin of balkon vol wilde bloemen komt te staan. Haal tegels uit het schoolplein of vraag aan je ouders een stukje tuin of de gemeente een stuk van het gemeente perk. Zaai wilde bloemen en maai geen gras want dan krijgen allerlei wilde bloemen de kans om te groeien.

Leg wat oud hout en takken neer. Een ideale plek voor insecten om een nestje te bouwen! Maak een insectenhotel voor in je mini-natuur bij waar de bij een nestje kan maken.

### SPREEKBEURTTIP!

Loop met je klasgenoten een rondje over het schoolplein. Hoeveel bloemen staan er? Waar kunnen jullie mini-natuur maken? Misschien kunnen jullie leuke ideeën bedenken om het om te toveren tot een echt wilde bloemen paradijs.



# HOE BELANGRIJK ZIJN WILDE BLOEMEN?

Wilke bloemen zijn belangrijk voor de biodiversiteit. Veel soorten insecten hebben een bepaalde plant (waardplanten) nodig voor hun voedsel en voortplanting. De vlinder zet zijn eitjes af op de plant waar de rups van eet zodat hij groeit en kan verpoppen.

Zonder waardplanten geen voedsel voor de rupsen, zonder rupsen geen vlinders. Een insect sterft dus uit als hij geen of minder waardplanten heeft. Hoe meer soorten wilde bloemen en insecten, hoe beter de balans en het evenwicht in de natuur is.

Veel bloemen in onze tuin zijn gekweekt waaronder de tulp. Deze bloem is door mensen gekweekt omdat hij mooi is. Voor insecten is er bij gekweekte bloemen niet veel nectar of voedsel te halen. Ze bloeien ook niet op het moment dat een insect ze nodig heeft.

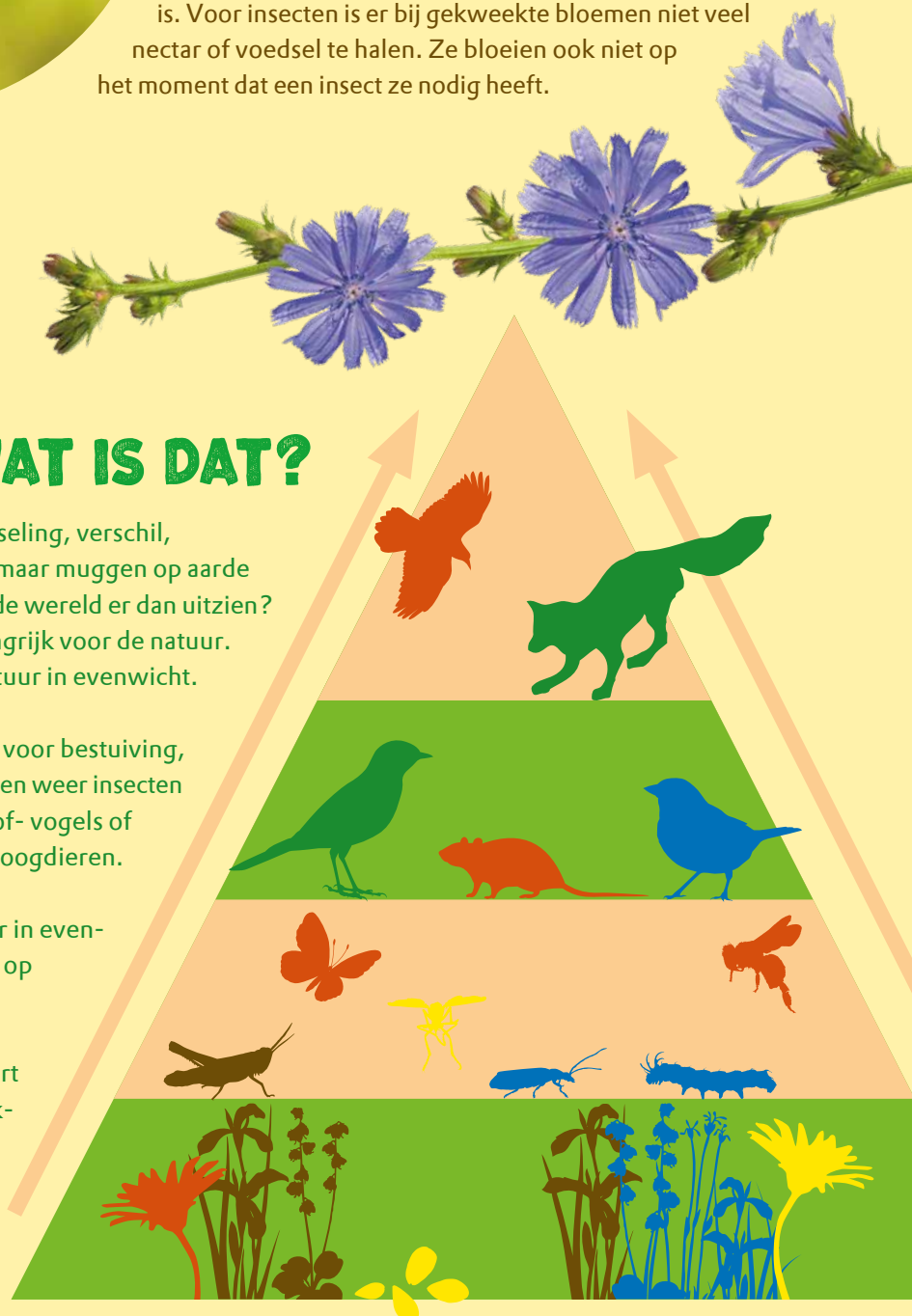
## BIODIVERSITEIT, WAT IS DAT?

Bio betekent leven en diversiteit betekent afwisseling, verschil, verscheidenheid. Stel je eens voor dat er alleen maar muggen op aarde zouden zijn. Of alleen maar cactussen. Hoe zou de wereld er dan uitzien? Dat zou saai en slecht zijn. Want variatie is belangrijk voor de natuur. Omdat er verschillende soorten zijn, blijft de natuur in evenwicht.

Wilke planten en insecten hebben elkaar nodig, voor bestuiving, voedsel of als plek om te wonen. Andere dieren eten weer insecten of zaden, zoals vogels of kleine zoogdieren. Roof- vogels of roofdieren eten vaak weer die vogels of kleine zoogdieren.

Zo heeft alles met elkaar te maken. Als de natuur in evenwicht is dan blijft ze gezond en is er weinig kans op overlast voor mensen.

Als het evenwicht verstoord is en er van één soort veel te veel zijn (denk aan een muizen- of sprinkhanenplaag) ontstaan er problemen. Gezonde natuur met veel biodiversiteit is dus belangrijk, ook voor mensen.





# WEETJES OVER WILDE BLOEMEN

## WIST JE DAT...

... dit bijtje een  
Parkbronsgroefbij is?  
Super mooie naam toch!



## WIST JE DAT...

... er een rode lijst is met wilde planten die worden  
bedreigd? Sinds 1950 zijn er zeker 40 soorten verdwenen.  
Van 500 soorten gaan de aantallen  
elk jaar verder achteruit.



Oranjetipje

Slangenkruid



Icarusblauwtje

## WIST JE DAT...

... de rolklaver de waardplant is van  
de rups van het icarusblauwtje?

Het oranjetipje gek is op pinksterbloemen  
en daarom daar haar eitjes op legt.

De grote wolbij gebruikt  
haartjes uit het slangenkruid  
voor haar nestje.



Rolklaver



# BESTUIVING

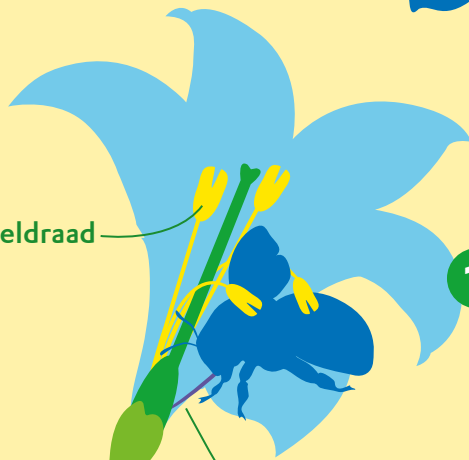
Het stuifmeel van een mannelijke bloem moet op de stamper van een vrouwelijke bloem terechtkomen. Soms gebeurt dit door de wind of de plant bestuift zichzelf. Maar bij de meeste bloemen moeten insecten dit doen. Een bestoven bloem kan zaden maken. De zaden zorgen ervoor dat er weer nieuwe bloemen kunnen groeien. De zaden zorgen bij fruitbomen voor fruit. Daarom kan jij genieten van een sappige appel, kersentaart of perenijse.



De stuifmeelkorrels  
blijven aan de plakken



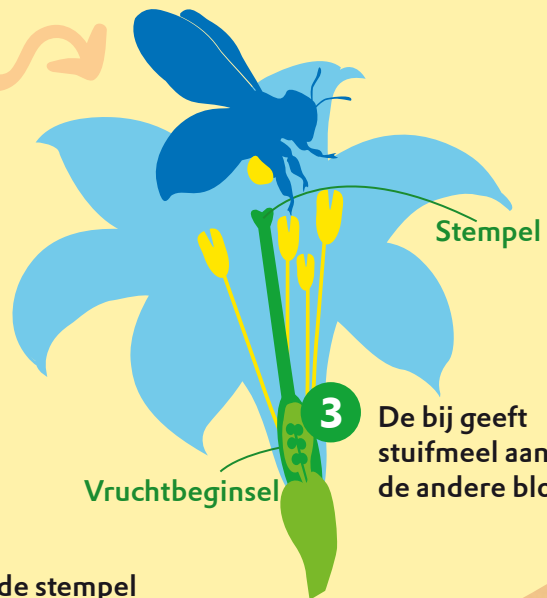
Meeldraad



Tong van bij

1

De bij krijgt  
stuifmeel aan  
z'n lijf



Stempel

3

De bij geeft  
stuifmeel aan  
de andere bloem

Vruchtbeginsel

Het meegenomen stuifmeel komt via de stempel  
in het vruchtbeginsel. Daarna kan de bloem zaden gaan  
maken en zich dus voortplanten.



## FILMPJES

We hebben een aantal filmpjes online gezet.  
Leuk om in de klas te laten zien:

- Animatie over wilde bloemen
- Filmpje Maak mini-natuur
- Bouw een simpel bijenhotel, uitgebreid bijenhotel of een luxe bijenhotel

Kijk op [OERRR.nl/spreekbeurten](https://OERRR.nl/spreekbeurten).

Daar vind je ook een leuke kleurplaat over wilde bloemen en nog veel meer.



## SPREEKBEURTTIP!

Wilde bloemen zijn erg mooi. Er zijn veel verschillende soorten die je misschien kent. Weet je er een aantal te noemen?



## TIP JE JUF OF MEESTER

Wil je nog meer over de bij leren?  
Vraag je juf of meester dan om  
een les over wilde bloemen te geven.  
Het lesmateriaal is gratis te downloaden via  
[OERRR.nl/lespakketten](https://OERRR.nl/lespakketten)



# OVER OERRR

## GA MEE OP AVONTUUR MET OERRR!

Ren tot je erbij neervalt, klim tot je niet verder kan, zwem achterstevoren en speel tot het donker is. Volg je OERRR-instinct! Met OERRR beleef je de leukste avonturen in de natuur. Je ontdekt ook hoe je de natuur en dieren kan helpen. In je tuin, op je balkon, in het bos, op de hei, aan het strand: OERRR heeft altijd en overal goede tips en leuke ideeën voor!



## ALS LID VAN OERRR KRIJG JE:

- Een welkomstcadeau dat past bij je leeftijd;
- Elk seizoen post met tips en activiteiten om de natuur te ontdekken;
- Korting op uitjes in de natuur;
- Spelen bij Speelnatuur van OERRR, op plekken door het hele land;
- Gratis kaartje voor de Wilde Buitendagen, vanaf 4 jaar;
- Gratis kaartje voor de boomophaaldag, tot 4 jaar.

Wat wil jij doen? Lekker los gaan in Speelnatuur van OERRR? Of bomen klimmen in je buurt? Of ga je dieren helpen door je eigen insectenhotel te bouwen? Of een egelhuis? Heb je meer zin in een spel of speurtocht in het bos? Of help je de natuur in een park in je buurt? OERRR heeft altijd iets dat bij je past. Doe je mee? Ga naar [OERRR.nl/aanmelden](https://oerrr.nl/aanmelden)

OERRR is het jeugdprogramma van Natuurmonumenten.



Mogelijk gemaakt door de  
Nationale Postcode Loterij

